PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 231 PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 3, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Komunistų Partija Nurodo Būdus Pagerinimui Būvio Vargstančių Kanados Masių

RAGINA ROWELL KOMISIJĄ SUDIJUOTI KANADOS VIENYBĖS KLAUSIMĄ

Taipgi Reikalingumą Įvesti Socialę ir Nedarbo Apdraudą

OTTAWA, Ont., Birželio 1.—Kanados Komunistų Partijos delegacija, susidedanti iš Tim Buck, aldermano Smitho ir Sims, vakar įteikė Rowell Komisijai savo pasiūlymus Dominijos ir provincijų santykių klausimu.

Savo pasiūlymuos partija nurodo, kad Dominijos ir provincijų santykių problema iškyla iš ekonominių ir socialių Kanados žmonių reikalų, todel tuos santykius pagerinti galima tik tinkamai tuos žmonių reikalus sutvarkius. Be to vienybės negali būti.

Pirmoj vietoj partija siūlo keisti Kanados Konstituciją, kad būtų galima įvesti socialę ir nedarbo apdraudą ir kitus reikalingus įstatymus, pavyzdžiui įstatymą nustatymui vienodų darbo sąlygų ir algų visose provincijose ir t.t.

Prie to, siūlo išstudijuoti šalies pajamų paskirstymo problemą. Partija nurodo, kad nacionalės Kanados pajamos siekia $3,600,000,000, neskaitant $100,000,000 Kanados kapitalistų gaunamų iš kitų šalių už investmentus. Tačiau 30 nuošimčių šių pajamų tenka saujai kapitalistų. Visi Kanados farmeriai per metus gauna tik $475,000,000, kitaip sakant, kiekvienam farmeriui tenka tik $510 per metus. Aštuoniasdešimt nuošimčių darbininkų ir tarnautojų uždirba į metus ne daugiau kaip po $506. Iš 1,617,000 darbininkų 65 nuošimčiai uždirba vos po $360 į metus.

Tokiu būdu partija reikalauja, kad Kanados valdžia imtų atsakomybę už šiuos klausimus:

Socialę ir nedarbo apdraudą;
Sveikatos apdraudą;
Javų apdraudą;
Apšvietą;
Namų priežiūrą;
Pagelbą motinoms;
Pensijas seniems;
Pagelbą jauniems.

Prie to siūlo, kad Dominijos valdžia paslimtų savo žinion leidimą įstatymų nustatymui darbo valandų, algų moterims ir vaikams, darbo sąlygų ir užtikrinimui teisių darbininkams organizuotis.

Be to, reikalauja, kad federalė valdžia kontroliuotų kompanijas ir monopolius, kurie virsta tikrais šalies diktatoriais. Antra, kad federalė valdžia nustatytų kainas agrikultūriniems produktams.

Ant galo, reikalauja, kad mokesčiai neturtingiems būtų sumažinti, o turtingiems padidinti.

Kingstono Valdyba Prieš Fašistų Konvenciją

KINGSTON, Ont.—Šio miesto valdyba nutarė neleisti Kanados fašistams turėti konvenciją bent kurioj miestui priklausančioj salėj ar budinke.

Jei privačių salių savininkai sutiks renduoti salę del fašistų konvencijos, tai jų dalykas, sako valdybą, bet jie neįkels kojos į miesto pastatus.

Manoma, kad fašistai nedrįs konvencijos laikyti Kingstone, nes jeigu jau ir miesto valdyba prieš juos, tai kaip yra su visa visuomene?

Pirmiausia prieš fašistų konvenciją išstojo Queens universiteto profesoriai.

EKSPLOZIJA SUNAIKINO KETURIS MAINIERIUS

VAL D'OR, Que.—Sladen-Malartic mainose ne laiku įvykus dinamito sprogimui, žuvo trys mainieriai. Kompanija sako, kad dinamitą uždegus perkūnija.

SUDBURY, Ont. — Copper Cliff ligoninėj mirė G. Jacob, 40 metų amžiaus mainierys, kurs buvo sunkiai sužeistas Frood mainoj.

DRILIUS UŽMUŠĖ PENKIS MAINIERIUS HINTONE

HINTON, Alta. — Komisija, tyrinėjusi penkių mainierių mirties priežastį, paskelbė, kad kovo 30 dieną penki mainieriai žuvo iš priežasties netinkamo driliaus.

Drilius uždegęs susidariusius gazus, delko įvyko eksplozija.

Pasijudinusi Žemė Sukrėtė Milijoną Namų

LOS ANGELES. — Antradienio rytą pietinėj Kalifornijoj pasijudinusi žemė smarkiai sukrėtė apie vieną milijoną namų, tačiau nepadarė didelių nuostolių.

Šis didžiausias nuo 1935 metų žemės drebėjimas apėmė 200 mylių ilgio ir 150 mylių pločio juostą, esančią tarp Santa Barbara ir San Diego, palei Pacifiko vandenyną ir siekiančią Mojava dykumas.

Žemės drebėjimas buvo toks stiprus, kad siūbavo lempos ir pastatai, riedinėjo spintose sudėtos lėkštės, puldinėjo nuo sienų paveikslai ir pradėjo trūkinėti namai. Žmonės pabudę iš miego labai išsigando. Didžiausias išgastis įvyko Los Angeles kalėjime, nes kalėjimas ant tiek buvo sudrebintas, jog buvo manoma, kad sugrius.

Kinai Sumušė Priešo Orlaivyną Ties Hankovu

SHANGHAI, Birželio 1.—Kinijos valdžios žiniomis, šiandien 54 Japonijos orlaiviai nešėsi tonus bombų ir grumojo sunaikinti Kinijos laikinąją sostinę, Hankovą. Priešui pasitikti pakilo 50 kiniškų orlaivių, kurie pusantros valandos kovėsi, bet nuvijo priešus nuo miesto. Mūšyje žuvo penkiolika japoniškų orlaivių, o kiti nenumetę bombų turėjo pabėgti. Kinai neteko tiktai dviejų orlaivių, nežiūrint, kad japonai giriasi, jog 20.

Japonų militaristai paskelbė, kad nuo gegužės 24 dienos Lunghai fronte išmušė 103,000 kinų ir 137,000 sužeidė.

Netoli Lunghai geležinkelio, ties Lanfeng, kinai dar vis laiko apsupę 10,000 japonų, visą keturioliktą diviziją, kuriai vadovauja generolas Daihara, didžiausias Kinijos žmonių neprietelius.

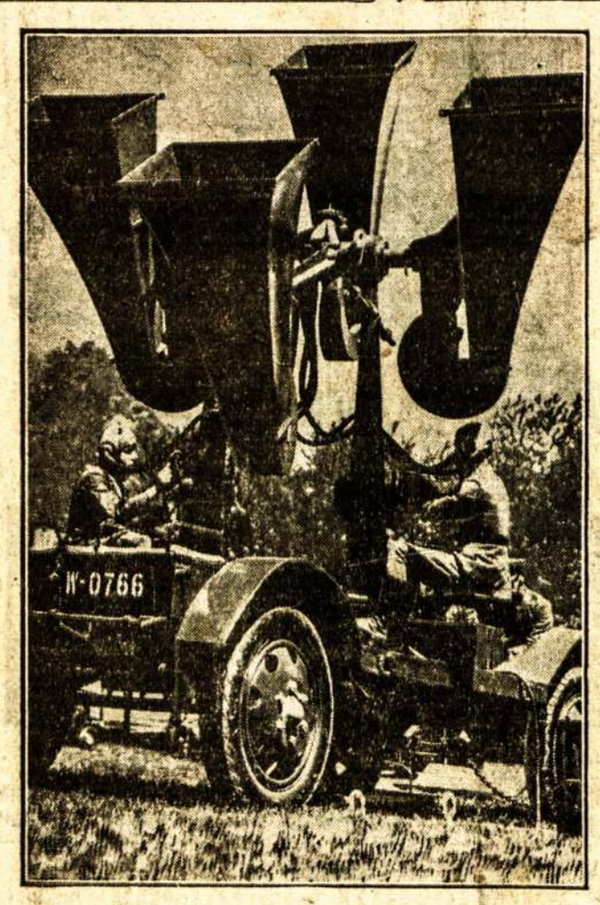

KAD NUGIRSTI PRIEŠO ARTINIMĄSI

Tai Čekoslovakijos armijos prietaisas, kurio pagelba galima nugirsti priešo orlaivių umzdimą jiems esant dar gana toli. Čekoslovakijos armija yra gerai ginkluota.

Čekoslovakijos Kareivis Sužeidė Du Vokiečius ir Sukėlė Naują Sujudimą

PATAISĖ ĮSTATYMĄ NUSTATANTĮ MILTŲ KOKYBĘ

OTTAWA, Ont. — Patvarkymai, įeinanti į Maisto ir Vaistų Įstatymą, nustatanti miltų kokybę, miltų sandelių savininkams spaudžiant, pataisyti taip, kad kompanijos paliuosuojamos nuo reikalavimų, kad miltai turėtų tam tikrą nuošimtį maistingumo ir būtų švarūs, be sveikatai kenkiančių priemaišų.

BAUS RINKIMŲ TRUKDYTOJUS

OTTAWA, Ont.—Sulyg naujų rinkimų įstatymų, rinkiminiuose susirinkimuose triukšmauti nebus galima, nes galima užsitraukti $500 ir metų kalėjimo bausmę. Triukšmadarių organizatoriai bus baudžiami iki $2,000.

DĖL TO VOKIEČIAI REIKALAUJA IŠTRAUKTI KARIUOMENĘ

Čekoslovakijos Valdžia Veda Tyrinėjimus

PRAGA, Birželio 1.—Tam pačiam Eger miestelyje, kuriame prieš pat municipalinius rinkimus buvo nušauti du vokiečiai, del ko buvo sukrėsta visa Europa, vakar įvyko kitas panašus įvykis—Čekoslovakijos kareivis V. Toman sužeidė du vokiečiu. Šis nemalonus incidentas įvyko restorane.

Oficialūs pranešimai sako, kad kareivis paprašęs muzikantų pagroti čekiškų liaudies dainų, bet pajutęs iš 35 tenai buvusių vokiečių pavojų, išsitraukė revolverį ir šovė į grindis, bet kulipkos rekošetavo ir vieną vokietį sužeidė lengvai, o kitą sunkiai į kelią.

Berlynas del šio incidento didelio lermo nepakėlė, bet Vokietijos spauda del to pradėjo vesti propagandą, kad kol Čekoslovakijos kariuomenė bus vokiečiais apgyventuose plotuose, tol bus pavojus. Tokiu būdu gali sugriūti su sudetais pradėti susitarimai, kuriuose vokiečiams žadama autonomija.

Taip pat Čekoslovakijos vyriausybė nenumato mažinti armijos, bet ją didinti. Birželio 15 dieną įvykstančioj parlamento sesijoj numatoma prailginti karo tarnybą nuo dviejų iki trijų metų, kas reikš nuo 70,000 iki 100,000 daugiau kareivių.

VENGRIJA REMS NAZIŲ POLITIKĄ

BUDAPEST, Birželio 1. — Vengrijos parlamente šiandien buvo diskusuojamas užsienio politikos klausimas. Per diskusijas užsienio reikalų ministeris Kanaya nurodė, kad Vengrijos valdžia laikysis draugiškumo su Vokietija.

Girdi, prieš Austrijos aneksavimą reikėję vienybės, bet Vengrija negalėjus gerai atsinešti linkui Čekoslovakijos, nes ji valdo didelę dalį Vengrijos teritorijos. O be to, Čekoslovakijoje vengrai daug blogiau laikomi, negu Jugoslavijoje ir Rumunijoje. Kita, Vengrija su Vokietija nuo Didžiojo karo esančios draugės ir trečia, Čekoslovakija ties Vengrijos rubežiais taip pat stiprinasi, kaip ir prie Vokietijos.

Mančukiečiai Buvo Sudarę Suokalbį Išvaryti Japonus

JŲ PLANUS JAPONAI SUŽINOJO KINŲ AMBASADOJ WASHINGTONE

Japonų Teismas 40 Sukilimo Organizatorių Sušaudė

SHANGHAI.—Per Hang Kongą New York Times korespondentui atėjo cenzūros neliestas pranešimas, nurodantis, kad balandži mėnesio pabaigoj japonų įsteigtoj Mandžuko valstybėj atidengtas didelis suokalbis. Mandžuko armijos kiniečiai vadai buvo susitarę sutrukdyti ginklų ir kariuomenės pristatymą į Šiaurinę Kiniją ir pagaliau sukilus išvyti iš savo šalies priešą.

Susitarimas buvo toks pavojingas japonams, kad net Mandžuko japonų armijos komandierius turėjo vykti į Mukdeną ir Hsinkingą ir tenai pirmininkauti karo teismui, kuris keturiasdešimt karininkų nuteisė mirti. Be to, daugelis ir japonų karininkų uždaryti į kalėjimą, bet jie ne už suokalbį, o už nesugebėjimą numatyti pavojaus.

Jei suokalbis nebūtų buvęs laiku atidengtas, tai už sąvaitės laiko būtų buvę suardyti geležinkeliai, įvykęs sukilimas ir visa japonų armija, esanti Šiaurinėj Kinijoj, pastatyta į baisų pavojų.

Sukilimui jau buvo duotas signalas: Dairen mieste sudeginti aliejaus rezervai, o Mukdeno aerodrome 100 orlaivių.

Japonijos viršininkai korespondentui nurodė, kad jiems suokalbį atidengusi Wašingtone esanti Kinijos ambasada. Čia susirinkę kiniečiai džiūgavo ir gerdami pasakė, kad greitai sukils Mandžuko kiniečiai ir užduos japonams mirtiną smūgį. Tą išgirdę japonų šnipai ir atidengę suokalbį.

OTTAWA, Ont.—Buvęs premjeras Bennettas, prie kurio valdžios Kanada pergyveno reakciją, seime bekalbėdamas pareikalavo, kad Vancouver bedarbiai iš pašto budinko būtų išmesti jėga. Girdi, tie bedarbiai paniekinę tvarką ir valdžią.

NEW YORK. — Apie 10,000 New Yorko jaunimo demonstrantų išreiškė reikalavimą, kad Suvienytų Valstijų valdžia parduotų ginklus ir amuniciją Ispanijos liaudies valdžiai.

MONTREALO VALDYBA PAŠALPAI BIRŽELIO MĖN. PASKYRĖ $983,280

MONTREAL, Que. — Nežiūrint, kad Montrealo miesto valdyba buvo nutarus tiesioginę pašalpą visai panaikinti nuo birželio 15, specialiame savo susirinkime pereitą pirmadienį paskyrė pašalpai birželio mėnesiui $983,280.

Taipgi nutarė skolinti $3,000,000 1938-39 metų viešiems darbams.

Tokiu būdu Montrealo bedarbiai per birželio mėnesį pašalpą dar gaus. Ką miesto valdyba darys toliau, jį nieko nesako.

Nenorėdamas Grįžti Pas Hitlerį Nusiskandino

NEW YORK.—Hudsono upėj, ties Hoboken miestu, antradienį atrastas beplūduriuojantis Alberto Heinz, jauno Vokietijos jūrininko lavonas ir jo kišeneje raštelis del ko prisigirdė.

Raštelyje taip para š y t a: "Brangioji! Jie mane atskyrė nuo jūsų, nuo Amerikos, nuo visos laimės, kurią suteikėte man . . . Jie nori mane pasiųsti Vokietijon, bet nenuveš tenai . . . Aš myliu jus labiau, negu kada nors pirmiau. Jei aš mirsiu, jūs apie tai rasite laikraščiuose. Jei aš gyvensiu, girdėsite mane . . . Aš atidaviau savo gimtinę, Vokietiją, už Ameriką ir garbingą jos vėliavą, už jos laisvę, istoriją ir mano merginą iš Mississippi. Jie mane siunčia pas Hitlerį, bet noriu prirodyti, kad jie padarė klaidą. Ant visados jūsų, Albertas."

Šis jaunas jūrininkas pabėgo nuo Vokietijos laivo ir apsigyveno Amerikoj. Kaip matyti iš jo laiško, jam linksmiau užšvietė saulutė, bet neilgai, saulėtoj Floridoj buvo sugautas ir deportuotas į Vokietiją, bet jis pasirinko ne Hitlerį, o mirtį.

Piktinasi Fašistų Barbariškumu

PARYŽIUS. — Francijos socialistų laikraštis Populaire išreiškė pasauliui panieką, kad jis daugiau domės kreipiąs į vieną Amerikoje kidnapintą žmogų, negu į baisiąsias Ispanijoje ir Kinijoje žudynes. "Nuo Burgos iki Tokio, nuo Granollers iki Kantono triumfuoja fašistinė 'civilizacija,'" nurodo laikraštis.

ST. JOHN,, N. B. — New Brunswick provincijoj yra 20,626 virš 15 metų amžiaus žmonės, kurie nemoka nei rašyti, nei skaityti. Tą iškėlė Rowell Komisija.

Winnipego Unijų Taryba Pradėjo Didelę Kampaniją Organizavimui Darbininkų

PRADŽIA JAU DAVĖ NEPAPRASTAI GERUS REZULTATUS

Suorganizuotas Naujas Unijos Skyrius

WINNIPEG, Man.—Winnipego unijos pradėjo didelę kampaniją suorganizavimui visų dar neorganizuotų darbininkų.

Šale vietinių organizatorių, yra trys atvykę iš kitur, kurie gelbsti varyti kampaniją pirmyn.

Winnipege yra dar 30,000 neorganizuotų darbininkų. Jų darbo sąlygos yra blogesnės, negu tų, kurie jau organizuoti. Taipgi ir algos.

Trades and Labor Taryba išsiuntinėjo 60 laiškų įvairių unijų skyriams, kuriuose kviečia stoti darban.

Taipgi kreipiasi į visus darbininkus, organizuotus ir dar neorganizuotus, stoti darban, kad padaryti Winnipegą unijiniu miestu.

Pradžia kampanijos pasirodė nebloga. Darbininkai, krautuvių patarnautojai ir raštininkai noriai rašosi į unijas.

Jau suorganizuotas vienas unijos skyrius.

Jei darbininkai gerai darbuosis ir kooperuos su organizatoriais, manoma, kad kampanija bus pasekminga.

SASKAČEVANO PROVINCIJOS RINKIMAMS NOMINAVO 157 KANDIDATUS

REGINA, Birželio 1.—Birželio 8 dieną atsibūsiantiems Saskatchewano provincijos rinkimams šiandien nominuota 157 kandidatai, iš kurių 47 apygardose reiks išrinkti tiktai 50.

Dviejose šiaurinėse apygardose nominacijos įvyks birželio 30, o rinkimai liepos 28.

Šiems rinkimams kandidatus pastatė sekančios partijos: Liberalų, 50; Social Credit, 41; C.C.F., 31; Konservativų, 23; Neprigulminga, 5, ir kitos po vieną kitą kandidatą.

MEXICO CITY. — Meksikos valdžia San Luis Potosi provincijoj išdalino bežemiams 390,000 akrų žemės. Gavo žemės ir sukilelio vado Cedillos pasekėjai, kurie pasidavė valdžiai.

SUSIORGANIZAVO TORONTO KOMITETAS ISPANIJAI GELBĖTI

TORONTO, Ont. — Pereitą antradienį įvykusioj konferencijoj sutvertas Toronto Komitetas Ispanijai Gelbėti. Į Komitetą įeina Wm. Denison, Conner, McMuray ir Shaw.

Šio komiteto vadovybėje dirbs visos organizacijos. Nuo 10 iki 20 birželio bus specialė kampanija po visą Kanadą sukėlimui $15,000 pasiuntimui 50,000 kvortų pieno ir kita.

Šaknys Nazių Šnipijados Amerikoje Įleistos Giliai

NEW YORK, Birželio 1.—Kaip pasirodo, tai nazių šnipai Suvienytose Valstijose gauna kooperaciją iš didelių žmonių, įskaitant ir automobilių karalių Fordą.

Esą susekta, kad naziams padeda Hearstas, reakcinis laikraščių leidėjas, kapitonas John B. Trevor, New Yorko Komercijos Rūmų tarybos vedėjas, Fordas, Ralph M. Easley ir kiti.

Už kelių dienų nazių veiklos tyrinėjimo komitetas apklausinės atsargos leitenantą Spallholtz, kuris yra nazių šnipas, palaikąs ryšius su Berlynu ir vietos nazių vadais.

Sakoma, kad Spallholtz dirba del John B. Trevor, kuriam jis tarnavęs šnipu dar Didžiojo karo metu.

Spallholtz sako, kad jis gaunąs pilną kooperaciją iš Fordo "service departamento" ir nazių agentų chemiškame Fordo departamente. (Fritz Kuhn, nazių vadas Suvienytose Valstijose, savo laike dirbo Fordui už chemiką).

Iš to matosi, kad nazių veikla gauna kooperaciją iš Hearsto, Fordo ir Komercijos Rūmų viršininkų.

Anglija Vėl Susirūpino Ispanijoj Karo Baigimu

LONDONAS, Birželio 1. — Truputį pagerėjus Čekoslovakijos padėčiai, Čamberlanas ir vėl pradėjo tęsti Anglijos-Italijos sutarties įgyvendinimo politiką.

Kadangi sulyg sutarties pasirašymo ji pilnai bus įgyvendinta tik tada, kada iš Ispanijos bus ištraukti itališki "savanoriai," tai vakar ir vėl Anglijos ministerių kabinetas svarstė, kaip greičiau užbaigus Ispanijos karą. Kuomet sutartis buvo pasirašoma, Čamberlanas manė, kad lojalistai bus sumušti per porą sąvaičių, bet dabar jie sustiprėjo ir tuo sukėlė naują galvosukį.

Anglijos vyriausybė instruktavo lordą Plymouth, kad tas vėl pradėtų vaidinti nesikišimo komediją. To pasekmėje pastarasis pareiškė, kad jei Sovietų Sąjunga atsisakys priimti nesikišimo komiteto politiką, tai Anglija, Francija, Vokietija ir Italija eis pirmyn prie Ispanijos karo užbaigimo.

PLIENO UNIJA IŠKOVOJO DARBININKAM APMOKAMAS ATOSTOGAS

HAMILTON, Ont. — Plieno Darbininkų Unijos 1004 skyrius iškovojo Dominion liejyklos darbininkams apmokomas atostogas. Išdirbę per 3 metus darbininkai gaus po 1 sąvaitę apmokamų atostogų.

SOVIETŲ INDUSTRIJA DAVĖ DVIGUBĄ K I E K Į GAMINIŲ

MASKVA. — Sunkiosios industrijos Leningrade gaminių vertė 1937 metais siekė 9,901,000,000 rublių. Palyginus su 1932 metų gamyba, per pus didesnė. Šių metų pirmo ketvirčio gamyba pernykštę pralenkė ant 10.3 nuošimčių.

Fašistų Orlaiviai Granoller Mieste Užmušė 500 Žmonių

RYTINIAM FRONTE ĮVYKO DIDELIS ORO MŪŠIS

Lojalistai Atkeršydami Bombardavo Barelų Uostus Ir Aerodromus

GRANOLLERS, Ispanija. — Gegužės 31 dieną penki fašistų orlaiviai užpuolė šį už 15 mylių nuo Barcelonos esantį miestelį, paleido 20 bombų į susirinkusias moteris ir vaikus žuvų rinkoje ir į miestelio centro namus ir skubiai prasišalino. Užpuolimas buvo toks staigus, kad rinkoje esantieji apie 400 žmonių, daugumoj moterys ir vaikai, nesuspėjo jų pamatyti ir pasislėpti. Numetimas bombų taipgi buvo labai tikslus, nes viena bomba pataikė tiesiai į minios vidurį, o kitos nukrito ant penkiolikos namų ir juos visiškai sunaikino.

To pasekmėje žuvo apie 500 žmonių ir daugybę sužeista. Sužeistųjų skaičius buvo toks didelis, kad laike dviejų valandų gydytojai nepajėgė nieko kito veikti, o vien tiktai kraujuose permirkę piaustyti atplėštąsias žmonių kūnų dalis. O virš tūkstančio darbininkų po griūvėsius ieškojo lavonų ir juos krovė palei kapinių sieną.

Užsienio korespondentas atsilankęs į bomborduotą vietą rado baisų vaizdą. Sako, kad šiame 12,000 gyventojų turinčiame miestelyje nėra šeimos, kuriai tie orlaiviai nebūtų palikę negyvos ar sužeistos aukos. Žuvusiųjų tarpe 80 nuošimčių sudaro moterys ir vaikai.

Miestelis buvo daugiausia apgyventas Austrijos ir Andaluzijos karo pabėgėliais. Jame nebuvo nė jokios militarinės koncentracijos. Po baisios atakos visi iš Granoller miestelio išeinanti keliai buvo užsikišę pabėgančiais seneliais ir vaikais. Gelbėtojų rūbai buvo aptaškyti žmonių krauju taip, kad sunku buvo surasti nekruviną žmogų.

Už šią baisią pasaulinių žmogžudžių padarytą žmogžudystę liaudiečių orlaiviai sekančią dieną atakavo Majorca ir Balerų salose esančius itališkų fašistų lizdus ir Katalonijoje esantį Lacenia aerodromą, kur stovėjo 17 fašistų orlaivių..

Ispanijos apsigynimo ministerija paskelbė, kad ataka ant Lacenia aerodromo buvo labai pasekminga. Majorca saloje, Palma uoste liaudiečiai orlaivininkai paskandino tris fašistų laivus. Geros pasekmės buvo ir Inca uoste.

Fašistai paskelbė, kad lojalistai Palmoje "kriminališkai" pasielgę, nes, sulyg jų teigimo, šioj Italijos fašistų bazėj "nėra nieko militariško." Po atakos visi liaudiečių orlaiviai pasekmingai sugrįžo atgal.

Rytiniame fronte įvyko žiaurus oro mūšis, kuriame liaudiečiai numušė 14 itališkų orlaivių ir vieną vokišką. Fašistai irgi giriasi, kad numušę 12 liaudiečių orlaivių.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIE BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Argi Kritikavimas Lietuvos Valdžios Reiškia Niekinimą Lietuvos?

Tūlas V. Pasaulio Lietuvyje bara užsienio lietuvius, kad jie "puolą" Lietuvos valdžią. Girdi,

"Kalbėkime, ką norime, ir manykime, ką norime, bet **piktai puldami ir niekindami dabartinę Lietuvoj esančią valdžią, mes kiekvieno jautraus lietuvio širdyje paniekiname ir pažeidžiame pačią Lietuvą."**

"Nereikia būti nei 'smetonininku,' nei 'grinininku,' nei kokiu kitu pravardžiuojamu lietuviu, kad vistiek kokios Lietuvos valdžios niekinime pajustume pačios Lietuvos, šiandieninės Lietuvos, pažeminimą."

Tai didžiausia nesąmonė. Išeina, kad kas smerkia generolą Franką, kurį ir Lietuvos valdžia remia, tas niekina ir pačią Ispaniją. Tegul generolas Frankas, atsigabenęs šimtus tūkstančių itališkų ir vokiškų fašistų, skerdžia Ispanijos liaudį, jos vaikučius, o jūs tylėkite, nes jei smerksite, išniekinsite Ispaniją.

Lietuvos valdžia Lietuvai garbės nedaro. Priešingai. Ji smurto kelių pasigrobė galią ir teroro pagelba ją laikosi. Ji uždarė visas Lietuvos liaudies organizacijas ir partijas. Ji sušaudė tuos, kurie kovojo už lietuvio būvio pagerinimą. Dabar, kuomet Lietuvai muša sprendžiamoji valanda, Lietuvos valdžia liuosuoja hitlerininkus, o į kalėjimus kiša tuos, kurie reikalauja stiprinti Lietuvos jėgas.

Galimas daiktas, kad tokie lietuviai, kurie dangstosi bešališka skraiste, o tikrenybėje yra karščiausi smetonininkai, jaučiasi ne kaip, kuomet jų valdžia yra kritikuojama. Gi tikrieji lietuviai, Lietuvos nepriklausomybės mylėtojai, jaučia visai priešingai. Jie jaučia, kad dabartinė Lietuvos valdžia stato Lietuvą prie gėdos stulpo. Tokia politika, kokią vedė Lietuvos valdžia su Lenkija, Lietuvai padarė didžiausią gėdą.

Ko gi tiek daug sielotis del tos Lietuvos valdžios. Jei ji būtų žmonių rinkta, tai sakytum, kad tokia buvo žmonių valia. Žmonės tokią valdžią išsirinko, todel jos smerkimas reiškia smerkimą visų žmonių, o kartu ir jų šalies. O dabar ši valdžia nerinkta. Ji paėmė galią smurto keliu. Ji nėra Lietuvos žmonių valdžia. Kodel gi neduoti žmonėms laisvai išsirinkti tokią valdžią, kokios jie pageidaus? Juk Lietuvos žmonės kovojo už nepriklausomybę ne tam, kad kas jiems ant sprando jotų ir su nagaikomis, šautuvais ir kalėjimais kankintų?

Kaip Visuomenė Gali Prisidėti Prie Kovos

Pas daugelį yra tokia mintis, kad jei sąlygos neleidžia dalyvauti organizacijų veikime, tai negalima aktyviai dalyvauti darbininkų kovose. Tai didelė klaida. Yra šimtai būdų prisidėjimui prie darbininkų kovų už geresnį gyvenimą, už taiką ir progresą. Čia pasistengsime nurodyti nors kelius pavyzdžius.

Visuomenė gali labai daug padėti unijų organizavime pirkdama tik unijinių dirbtuvių gamintas prekes. Jei kiekvienas pirkėjas iš krautuvininkų reikalautų unijinių gaminių, o ne unijinių nepirktų, pasidarytų didelis spaudimas į samdytojus. Jie būtų verčiami leisti darbininkams organizuotis į unijas, nes neturėdami teisių dėti ant gaminių unijos ženklus jie negalėtų parduoti savo gaminius. Žinoma, nereikia įsivaizdinti, kad jau niekas nepirktų; atsiras visuomet, kurie į tai nekreips atydos. Bet jei sąmoningi darbininkai ir darbininkės reikalautų unijinių gaminių, pasidarytų didelė propaganda už unijizmą, didelis spaudimas į samdytojus.

Daug darbininkų valgo restoranuose. Tačiau ne visi atkreipia atydą, ar tas restoranas samdo unijistus ir moka unijinę algą savo darbininkams, ar ne. Jei darbininkai neitų valgyti į neunijinius restoranus, tokių restoranų savininkai būtų verčiami samdyti unijistus ir mokėti didesnes algas darbininkams ir darbininkėms, patarnautojoms.

Galima būtų priskaityti daugybę tokių pavyzdžių, kurie parodo, kaip visuomenė gali prisidėti prie kovos už geresnį gyvenimą.

Kitas dalykas, tai boikotas agresorių. Nors apie tai buvo daug rašyta, tačiau dar daug žmonių to neįvertina. Gi boikotas yra labai svarbi priemonė kovai prieš agresorius. Jei visa pažangioji ir taiką mylinti visuomenė atsisakytų pirkti agresorių prekes, jie atsidurtų į kritišką padėtį. Štai delko. Jūs gerai žinote, kad kariaujančios šalys priverstos daug ko pirktis užsienyje. Už tai jos stengiasi kuodaugiausia parduoti savo prekių, kad pasidaryti pinigų pirkimui reikalingų daiktų užsienyje. O jei taikos ir progreso mylėtojai iš jų nepirktų, tuomet agresoriai greitai susidurtų su finansiniais sunkumais. Sakoma, kad ir dabar, boikotui vystantis labai pamažu, Japonijos eksportas žymiai nukentėjęs. Nekaip jaučiasi ir Vokietijos naziai.

Yra šimtai būdų kovai prieš išnaudotojus, prieš karą ir fašizmą, nereikalaujanti nei cento, bet labai pasekmingi. Vieno ko reikia, tai kad visuomenė gerai suprastų, kad tie būdai, jokių aukų nereikalaujanti, yra labai pasekmingi.

Veikiausiai būtų labai naudinga, jei organizacijų veikėjai laikas nuo laiko tokius dalykus iškeltų per susirinkimus, parengimus ir aiškintų visuomenei tokių dalykų reikšmę. Jei visuomenė gerai tą suprastų, aišku, kad ji su mielu noru vykdytų, nes tokie kovos būdai nereikalauja aukų nei labai didelių pastangų.

Kartais visuomenės kovos būna nepasekmingos tik todel, kad nebūna išnaudojamos visos galimos priemonės. Viršuj suminėti keli faktai nėra jau viskas. Vėliau kada nors bus reikalinga tokiais dalykais pakalbėti plačiau. Tačiau neatsidėkite vien tik ant laikraščio. Vietos organizacijos gali daug šiuo klausimu atlikti, nes ant vietos galima daug konkrečiau apibrėžti, kas galima atlikti, nes ne visur viskas vienodai atliekama ir ne visur vienodos sąlygos.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Carl Von Ossietzky

Vokietijos fašistų naguose žuvo pasauliniai žinomas pacifistas ir žmonijos mylėtojas Carl von Ossietzky. Jie nukankino jį "laipsniškai." Pranešimuose iš Berlyno sakoma, kad jis mirė neva naturalia mirtimi, bet kas gi nežino, kad jis per kelis metus buvo fašistų belaisvis, kad jie jį kankino kaip fiziniai, taip ir dvasiniai.

Ossietzky buvo didelis kąro priešas, didelis demokratijos draugas. Pastaraisiais savo gyvenimo metais jis vis labiau artėjo prie komunistų. Jisai skelbė, kad turi būti sukurtas tikras liaudies frontas Vokietijoje ir kad tik bendromis visos demokratijos jėgomis bus galima nušluoti reakcinę Hitlerio diktatūrą.

Kol Vokietijoj dar nebuvo fašistų valdžios, Ossietzky leido savo garsų sąvaitraštį "Die Weltbuene." Tame sąvaitraštyje jisai be pasigailėjimo atakavo visokio plauko reakcionierius. Jisai apeliavo į socialdemokratus, kad jie vestų aštresnę kovą prieš reakciją, nes kitaip reakcionieriai įsigalės ir nuvers demokratinę respubliką.

1931 metais, kada Vokietijoj buvo Brueningo valdžia, Ossietzky buvo areštuotas ir teisiamas už "valstybės išdavimą." Tuomet prieš jį susivienijo visų mosčių reakcionieriai. Jisai buvo nuteistas už tai, kad kovojo prieš militaristus. Reikia pažymėti, kad jį kaltino tas pats "demokratas" prokuroras, kuris vėliau kaltino Dimitrovą!

Tuomet kalėjime jis neilgai teišbuvo.

Tą naktį, kuomet fašistai padegė reichstagą, Ossietzky vėl buvo suareštuotas. Naziai žinojo, kad jis buvo nepermaldaujamas jų priešas. Nuo to laiko jis beveik neišeina iš kalėjimo ir koncentracijos stovyklos.

1936 metais Ossietzky gauna Nobelio dovaną už didžius nuopelnus taikos reikalui. Tai buvo didelis smūgis Hitlerio režimui. Fašistai skaudžiai pajuto tą antausį. Žinoma, jie neleido Ossietzkiui atsiimti tą dovaną. Bet tiek jam atkeršijo.

Nors Ossietzky kartais kritikuodavo komunistus, bet laikui bėgant jis vis labiau linko prie komunistų. 1932 metais jis jau agitavo už Thaelmanno kandidatūrą į Vokietijos prezidentus. Jisai persergėjo Vokietijos žmones ne tik nuo Hitlerio, bet taip pat ir nuo Hindenburgo. Tam senam junkeriui jisai nepasitikėjo. Greit paaiškėjo, kaip teisingai jisai numatė ateitį.

Visa progresyvė žmonija giliai atjaučia tą didžią nuoskaudą, netekus Ossietzkio. Jis žuvo, kaipo fašistų bestijų auka. Atmintis apie tą garbingą vokietį niekuomet nemirs.—**Vilnis**

Įtraukim Lietuvius Jaunuolius Mūsų Tarpan

Jaunimas šiandien daug daugiau įdomaujasi organizacijų veikme. Kada mes pažiūrime į veikimą bet kokios organizacios, mes atrandam, kad jaunimas toj organizacijoj yra paėmęs žymią dalį tos organizacijos darbų.

Turint mintyj lietuvių organizacijas, kaip Kanadoj, taip ir Amerikoj, mes patėmijam, kad jaunimas Amerikos lietuvių organizacijose maždaug turi tų organizacijų veikimą po savo kontrole. Kanadoj mes toli užpakalyj nuo amerikiečių, išskiriant kelias kolonijas. Vienu žodžiu, Kanada yra pasilikus toli nuo amerikiečių, o Toronto miestas tame klausime yra prasikaltelis.

Planai jaunimo įtraukimui jau yra sudaryti, tik dabar mes turime tuos planus įvykdyti. Pirmiausia yra reikalinga, kad jaunimas mums padėtų. Kiekvienas jaunas asmuo, kuris prisidės prie choro, pagerins ir duos naujos energijos del pasiekimo didesnių dalykų.

Todel tegul kiekvienas iš mūsų pasistengia įtraukti jaunimą mūsų tarpan. Mes būsime dvigubai apmokėti už savo pastangas, kada mūsų jaunimas pradės rodyti mums savo talentą meno srityj.

Choras yra atdaras del jaunų ir senų. Kuo didesnis choras, tuo didesni bus mūsų atsiekimai.

Savanoris Padėjėjas

VISI NORI SIEKTI TO PATIES TIKSLO

Šis plakatas iliustruojąs reikalingumą visų pažangiųjų vienybės yra platinamas L.N.P.L. vardu po visas Suvienytas Valstijas.

"Pasipriešinti Šiandieną, Kad Rytoj Pergalėti!"

Šiuos žodžius kartoja kiekvienas žmogus Ispanijoj nuo mažo iki didelio. Visi tie, kurie pakilo apgynimui respublikos nuo fašistinių barbarų, kurie savo krūtinėmis ir ginklais rankose gina Ispanijos nepriklausomybę, o taipgi savo motinas, žmonas, seseris, brolius ir tėvus.

—Pasipriešinti šiandieną, kad rytoj pergalėti!

Tie žodžiai nevienadieniai obalsiai. Ispanijos liaudis, jos puikus karžygiškas jaunimas šiose sunkiose dienose praktikoj parodė savo griežtą pasipriešinimą priešui, savo atsidavimą kovoti iki paskutinio kraujo lašo prieš fašistinius barbarus ir grobikus.

Kiekviena diena miestai, kaimai ir visi užkampiai, kur tik gyvena žmonės, išlydi vis naujus ir naujus savanorių būrius respublikos apgynimui. Per visus krašto kampus ir užkampius nuskambėjo aidas, šaukiantis į savanorių divizijas jaunuolius. Barcelonoj, Almerijoj, Valencijoj, Alikante, Madride, — visur iki pat šios valandos nesumažėjo plaukimas tos galingos žmoniškos srovės. Ispanijos liaudžiai neapkenčiami svetimšaliai pavergėjai, įsibrovusieji į jų kraštą. Ispaniška liaudis dega karštu noru apginti krūtinėmis savo laisvę, tėvynę, išgelbėti nuo fašistinių draskūnų savo laimę, savo vaikus!

Tūkstantinės masės savanorių privalo būti apautos, aprengtos, aprūpintos kelionės, gyvenimo reikmenomis. Ispanijoj jau prasidėjo pietinis pavasaris. Del pėstininkų reikalinga šimtai tūkstančių medžiaginių sandelių, lengvų viršutinių marškinių, apatinių baltinių, antklodžių, rankšluosčių. Antklodė labai daug pagelbsti pėstininkams pernešti keliaujančio gyvenimo sunkumus. Ji yra būtinai reikalinga laike trumpų atilsių, laike atilsio ant akmeninių skalų fronte. Bet nevisi savanoriai pasiėmė iš namų su savim antklodes, šaukštą ir kitas būtinas reikmenas. Jie tą padarė ne del to, kad užmiršo, o del to, kad jų namuose tų būtinų reikmenų daugiau jau nebesirado. Paskutiniais užpuolimais iš oro fašistinė aviacija daugumos savanorių namus sunaikino iki pat pamatų. Mažus namus pavertė į dulkes drauge su jų visomis gyvenimo reikmenomis, antklodėmis, šaukštais, peiliais, lėkštėmis, spintomis, lovomis.

Ispaniška liaudis ateina į pagelbą savo valdžiai ir šiame klausime — aprūpinti būtinomis reikmenomis tūkstančius savanorių. Tautinė sąjunga jaunų moterų Katalonijoj renka tarpe gyventojų aukas del jaunųjų apgynėjų. Sunkvežimis su užrašu ant šono: "Jūsų sūnai išeina apginti tėvynę!" važiuodamas kaimo gatvėmis, prisipildo kupinai reikmenimis del savanorių.

Kartais kaimuose įvyksta gana jautringos scenos. Kaime Viliafranca valstietė Teresa Martines atnešė prie sunkvežimio dvi dideles, pajuodusias nuo senumo, fajansinines lėkštes. Ant jų buvo atvaizduoti švieži buketai laukinių gėlių ir margi eriukai su auksiniais skambučiais. Šios lėkštės—jos motinos dovana laike vestuvių. Moteris su ašaromis ant veido prašė perduoti šias lėkštes jauniems savanoriams. Ji įtikino susijaudinusį komsomolcą, kad jeigu su šiomis lėkštėmis bus apsieita trupučiuką atsargiau, tai jos nesuduš ir patarnaus savanoriui fronte ne blogiau metalinių! Jos vyrą užmušė fronte prie Lerido.

Kaime Artesa de Segre dienoje savanorių verbavimo aikštėje buvo suorganizuota demonstracija. Šaltišius apėjo visus namus atsišaukdamas į kaimo gyventojus padėti savanoriams kas kuom išgali. Buvo surinkta šimtas pesetų pinigais. Už tuos pinigus buvo nupirkta šaukštai, antklodės, lėkštės ir kitos būtinos reikmenos šio kaimo savanoriams.

Barcelonos gatvėmis pramaršuoja kolona jaunų savanorių. Priešakyje orkestros mes matom žygiuojantį mažą barabančiką. Vieni kitus pralenkdami bėga su orkestra vaikai. Pepito, 12-kos metų jaunuolis, neteko savo tėvų laike fašistinių orlaivių atakos ant Barcelonos. Jo tėvas buvo smuikorius miesto teatre. Savu laiku Pepitas gavo kur tai didelį barabaną ir atvyko į savanorių jaunuolių kareivines. Jis pareikalavo, kad jį tuojau neatidėliojančiai priimtų į savanorių šeimą. Jam atsakė švelniai, kad tas negalima padaryti. Tada jis prasišalino paslėpęs savo planus.

Prabėgus nekuriam laikui kareivinių kieme pasigirdo barabano dundėjimas. Beveik tuojau subėgo visi, kurie tik buvo kareivinėse, gatvėse. Platus, didelis kareivinių kiemas, greitai prisipildė jaunais savanoriais, prisiruošusiais žygio maršui, kurį mušė jaunas barabančikas, vaikiškoj šiaudinėj skribelaitėj. Paskui mažas muzikantas išsitraukė burninę armonikėlę ir taip linksmai užgrajino katalonijos šokį Sardana, kad savanoriai prašė savo vadų priimti Pepito į kariu eiles, einančių kovoti prieš žmogžudžius, kurie užmušė jaunojo barabančiko tėva.

Miestų ir kaimų gyventojai, įvairios organizacijos, sąjungos, fabrikai padeda kuom tik išgali savanorių devizijoms. Per visas kariškas įmones į išėjusių karan vyrų vietas stoja prie sunkiausių darbų moterys. Į atsišaukimus apginti tėvynę, jie atsako milžinišku pasišventimu pagelbėti darbe savo jėgoms: paaukštindami išdirbinių kiekybę ir kokybę. Moterys darbe parodo tikrą savęs pasiaukojimą. Reus mieste, vienam iš fabrikų, kuriame dirba labai didelis nuošimtis moterų, jos atsisakė slėptis į požemius, kuomet buvo paduotas signalas, kad prisiartina orlaiviai, bet liko dirbti prie savo mašinų žiūrėdamos tiesiog mirčiai į akis. Jų tokio pasielgimo tikslas buvo, kad nesugaišti nei vienos minutės darbe, kur yra išdirbamos reikmenos del tų, kurie randasi fronte apkasuose.

Barceloniškam Serijo rajone yra prieglauda pabėgėlėms moterims vardu Pasonarijos. Pabėgėlės susirinkę į seną vienuolyną pareiškė:

—Mes, moterys, norim tiktai vieno—pagelbėti viskuom, kuom tik galim, savanoriams, išeinantiems į frontą, norim patarnauti viskuom tėvynės apgynimui.

Įstodamos brigadon fortifikacijų darbams, moterys iš kaimų atsineša su savimi lopetas, geležines dalbas (ritas), kirkas. Kaimelyje Molerusa, Leridos provincijoj, visos moterys, įskaitant ir vaikus, išėjo į darbą apgynimui savo namų. Miestuose studentai ir profesoriai padeda knygas ir mokslinius įrankius į šalį, imasi už lopetų ir šautuvų. Sekmadieniais ir šiaip liuosomis valanomis didelių krautuvių pardavėjos eina dirbti pasislėpimo nuo orlaivių vietų. Barcelonos mokyklų vaikai renka po visą miestą geležies laužgalius, kuri reikalinga del apsigynimo. Per penkias dienas vienos mokyklos vaikai sunešė daugiau kaip 200 kilogramų geležies laužgalių. Ligoninėse sužeistieji reikalauja, kad juos gydytojų komisija kuogreičiausiai išleistų į frontą, nors faktinai nekurie iš jų dar visai yra silpni.

Ištisomis šeimynomis kyla gyventojai prieš itališkus-vokiškus budelius, prieš fašistinius barbarus. Dailininkai, tapytojai —laisvu noru išpaišo karštus ugningus plakatus. Vaikai juos iškliijuoja ant Barcelonos namų sienų. Šie plakatai kaip veidrodis parodo narsų gynimą savo tėvynės prieš fašistinę agresiją, atkreipia visų tų akis, kurie tik atsilanko į bent kurį katalonišką miestą.

Tokius tai faktus, tokius tai vaizdus rašo sovietiškas žurnalistas E. Kolcovas, kuris šiuo momentu randasi Ispanijoj. Jis vaizdžiai nupiešia trumpais sakiniais Ispanijos liaudies kovą, į kurią yra įsitraukę visò krašto gyventojai nuo seniausio iki mažiausio. Jie nesigaili nieko, nei kraujo, nei gyvybės, nei turto, atiduoda viską ir patys save, kad tik išgelbėjus savo tėvynę, savo kraštą nuo baisiųjų fašistinių barbarų. Matydamas jų tokį pasišventimą įgauni neapsakomą norą kuomi nors pagelbėti jiems toje sunkioje kovoje.

Gal dauguma iš mūsų draugų, brolių sesučių tarpo statys sau klausimą: kuomi ir kaip galima pagelbėti Ispanijos kovojančiai liaudžiai?

Atsakymas į tai trumpas ir aiškus:

Klasinė kova ir klasiniai frontai šiandieną egzistuoja visose buržuazinio pasaulio valstybėse, tik tie frontai skiriasi tuom, kad vienur eina atvira ginklais sprendžiama kova, o kitur fortifikuoja, telkia, mobilizuoja kiekviena pusė savo jėgas. Šiandien, prie dabartinių sąlygų, kuomet visapasaulinė buržuazija užsidegus žūtbūtinai užkarti ant viso pasaulio darbininkų ir valstiečių kruvinąjį fašizmą, kad tuom išsigelbėjus save, tų jėgų susikirtimas neišvengiamas. Tos dvi jėgos, tie du frontai faktinai egzistuoja taip, kaip kad egzistuoja frontai Ispanijoj ir Kinijoj. Todel, brangus drauge, broli ir sesute, jeigu nori pagelbėti ispaniškai liaudžiai, kovojančiai su fašistiniais barbarais, apart tiesioginės medžiaginės ir moralės paramos, bus svarbiausia ir geriausia parama kiekvieno susipratusio darbininko-ės stoti pačiam ir kitus įtraukti į tas proletarų klasės savanorių devizijas—darbininkiškas organizacijas, pačiam apsiginkluoti ir kitus apginkluoti tuo svarbiausiu šiandieniniu ginklu, prieš kuri dreba visas buržuazinis pasaulis—darbininkiška literatūra, klasiniu susipratimu. Kiekvienas narys į mūsų darbininkiškas organizacijas, naujs sakaitytojas mūsų laikraščiams yra lyginai skaitomas ispaniškam savanoriui, kuris neša su savim mirtį nuožmiajam fašizmui. Todel brangūs Liaudies Balso skaitytojai-jos patys organizuokimės ir kitus organizuokim neatidėliojančiai šiandien, kad vieningai išstoti prieš barbariškąjį fašizmą. Kartokim iš lūpų į lūpas mūs ispaniškų klasiškų brolių ir seserų obalsį: "Pasipriešinti šiandienną, kad rytoj pergalėti."

Petras

Darbininko Akim Žiūrint

Italijos fašistai ir Japonijos militaristai paskutiniu laiku papildė baisias barbarybes bebombarduodami Barceloną ir Kantoną, nekalbant jau apie kitus kruvinus jų darbelius.

Barcelonoj griūvėsiuose palaidojo arti tūkstančio civilių gyventojų tik per kelis sykius. Vienu bombardavimu buvo palaidota arti 500 civilių gyventojų.

Kontone griuvėsiuose taipgi palaidota virš tūkstančio civilių gyventojų.

Štai prie kokios "civilizacijos" veda fašizmas ir šių dienų imperializmas.

* * * * *

Ispanijos sukilėlių orlaiviai paskandino jau trečią Anglijos laivą Valencijos uoste. Tuomi fašistai, matomai, nori priversti Anglijos laivus nevežti Ispanijos liaudies valdžiai nei jokių daiktų.

Jei tą būtų padarius kuri nors demokratinė šalis, tai Anglijos valdžia veikiausiai būtų griežtai išstojus. Kai tą padarė fašistai, kurių laimėjimo ji pageidauja, praleidžia pro pirštus.

* * * * *

Hitleris su savo naziais buvo užsimoję ant Čekoslovakijos, bet griežtas Čekoslovakijos nusistatymas gintis ir Sovietų Sąjungos ir Francijos užtikrinimas pagelbos Čekoslovakijai atsitikime užpuolimo tuos karštagalvius atšaldė.

Teisybė, karo pavojus neprašalintas, nes Hitleris niekad nepaliaus kibęs jei ne prie Čekoslovakijos, tai prie kitų šalių, tačiau nors laikinai naziai atsodinti.

Laimė, kad Čekoslovakijoj demokratinė valdžia. Jei būtų buvus fašistų rankose, aišku, jie būtų padarę taip, kaip Austrijos valdžia. Nepriklausomybės, laisvės ir progreso šalininkus būtų sukišę į kalėjimus, o naziai būtų rengę dirvą nepriklausomybės palaidojimui.

* * * *

Meksikos reakcionieriams, palaikomiems Vokietijos nazių ir Anglijos aliejaus karalių, nepavyko. Jų sukilimas baigiamas slopinti.

Tai rezultatas Kardeno valdžios budrumo. Ji jau seniau numatė pavojų ir rengėsi. Ji apginklavo kelis desėtkus tūkstančių darbininkų ir valstiečių. Prie to, ji stengėsi padėti antifašistinėms jėgoms stiprėti. Kita, ji pati, darydama reikalingas reformas, užsitikrino visuomenės paramą.

* * * * *

Montrealo lietuvių organizacijos padarė labai gražų pavyzdį, kaip Kanados lietuviai turi sugyventi, surengdamos bendrai pikniką. Teisybė, Vilniui vaduoti sąjunga išsiskyrė, bet ji nelošia jokios rolės Montrealo lietuvių judėjime.

Išmokusios bendrai piknikuoti, Montrealo lietuvių organizacijos mokės gražiai bendradarbiauti kituose darbuose. Reikia tikėtis, kad tokiai padėčiai esant montrealiečiai gražiai ir vieningai pasirodys laike Kanados Lietuvių Kongreso, kuris šaukiamas Montreale. Visų Kanados lietuvių kolonijų atstovams bus smagu vykti į tokią koloniją.

Teskite tą taip kilnų bendradarbiavimo darbą.

* * * * *

Reikia pastebėti, kad Kanados Lietuvių Kongreso klausimas Kanados lietuvių visai negvildenamas. Taip tylint pasekmingu padaryti nebus galima. Man rodos, kad Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti turėtų daugiau rašyti ir aiškinti apie Kongreso uždavinius, apie tuos klausimus, kuriuos jis mano iškelti Kongrese, kad padaryti pradžią diskusijoms.

Pirmas Kanados Lietuvių Kongresas buvo labai pasekmingas už tai, kad tinkamai buvo prisirengta.

* * * * *

Kanados Lietuvių Kongresas šiais metais turės išrišti daug svarbesnius klausimus, negu išrišo Pirmasis. Šiuo laiku prieš mus stovi ne vien demokratijos Lietuvoj atsteigimas, bet ir Lietuvos nepriklausomybės gynimas. Prievartingas susitaikymas su Lenkijos imperialistais dar nereiškia prašalinimą pavojaus Lietuvos nepriklausomybei. Yra sakoma, kad kolonijų žmonių pavergimas prasideda atvykimu misijonierių.

J. Yla

Lietuvoje

APIE PASIRAŠYTĄ PLUKDYMO SUTARTĮ

Kaunas. — Gegužės 14 dieną tarp Lietuvos ir Lenkijos pasirašyta konvencija apima plaukiojimą ir plukdymą šiais vandens keliais: Nemunu, Oginskio kanalo sistema su Pripetimi, Nerimi, Žeimena su jos intakais ir Merkiu. Konvencija numato šiais keliais tranzitą, taip pat ir kaimyninį susisiekimą, tačiau tik tokį, kuris eis tiesioginiai iš vieno krašto į kitą. Be to, kabotažas rezervuojamas tautinei vėliavai. Del tranzito dar numatyta, kad jis gali būt ir kombinuotas su geležinkeliais, tačiau tuo atveju, kraunant prekes į laivus, turi būti naudojami laivai to krašto, kuriame krovimas įvyksta. Konvencija numato, kad bus paskirti punktai, kuriuose bus tikrinamos tiek susisiekimo priemonės, tiek jų personalo dokumentai. Iš kontrolės punktų toliau sielius plukdys sielininkai to krašto, per kurį eina plukdymas. Visą laiką sielius lydėti per kitą kraštą gali tik transporto šefas ir jo palydovas.

Konvencija taip pat nustato plukdymo dėsnius bendruose vandenyse. Konvencija susideda iš 31 straipsnio ir baigiamojo protokolo. Ji įsigalios 15 dienų praėjus po pasikeitimo ratifikacijų dokumentais, kuris numatytas Varšuvoje, ir galios dvejus metus. Toliau susitarimas gali būti pratęstas.

NUBAUDĖ KONSTANCIJĄ LAPĖNIENĘ

Kaip žinoma, prieš porą metų dabar jau miręs Lapėnas ir Lapėnienė buvo nubausti ilgiems metams į kalėjimą, o praeitais metais išteisinti, bet Lapėnų bėdos dar nepasibaigė. Štai praeitą žiemą K. Lapėnienė traukinyje sutiko tūlą teismo tardytoją, dalyvavusį Lapėnų byloje, ir išplūdo.

Už tai Lapėnienė buvo traukta tieson ir dabar gavo tris mėnesius paprasto kalėjimo.

KAIP KOVOS SU NAMIE GAMINTA DEGTINE

Kaunas. — Lietuvos žvalgybininkų vyriausybė arba, kitaip vadinamas, valstybės saugumo departamentas, ketina griežčiau kovoti su naminės degtinės varymu ir josios vartojimu. Tai kovai imasi kitokių priemonių. Tuo tikslu jau surengta keletas paskaitų ir naminės degtinės žalai įrodyt ruošiama paroda, kuri būsianti prieinama plačiausiems visuomenės sluoksniams, nes ji bus kilnojama. Priedui dar išleis daktaro Vaičiūno parašytą brošiūrą ir žvalgybininkai ją platins Lietuvos kaimuose.

Matyt, kad žvalgybininkai su degtindariais vieni apsidirbti nemano. Tam tikslui gegužės 21 dieną jie pasitarė net su 51 visuomenininku, kurie turės persekioti degtindarius.

ĮSPŪDINGAI ATŠVENTĖ KARIUOMENĖS IR VISUOMENĖS DIENĄ

Kaunas.—Kaip žinoma, gegužės 15 diena švenčiama kaipo kariuomenės ir visuomenės diena. Šiemet ji nepaprastai iškilmingai paminėta. Iškilmės buvo pradėtos šeštadienio (gegužės 14) vakare. Apie 7 valandą vakare į Karo muziejų pradėjo žygiuoti kariuomenės ir šaulių daliniai, studentų organizacijos ir civilių žmonių minios. Prie nežinomojo kareivio kapo buvo padėtos urnos su žemėmis, atveztomis iš įvairių Lietuvos kraštų, kuriuose vyko kovos del Lietuvos nepriklausomybės. Žemės buvo padėtos prie perskaitymo tam tikrų aktų.

Nuo 9 valandos vakare Ąžuolyne "Dainų Slėny" įvyko karinių dainų ir muzikos festivalis. Dainų paklausyti susirinko keliasdešimt tūkstančių žmonių.

Ant rytojaus, gegužės 15 dieną, Kaunas pasipuošė tautinėmis vėliavomis. Visose bažnyčiose įvyko pamaldos, o po pietų prie Karo muziejaus centrinės iškilmės, kuriose dalyvavo pats Smetona su vyriausybės nariais. Po nekurių ceremonijų prasidėjo visuomenės kariuomenei ginklų įteikimas. Pirmiausia kalbėjo Tallat-Kelpša ir visos Lietuvos ūkininkų vardu kariuomenei įteikė 267 šautuvus, keturis sunkiuosius ir penkis lengvuosius kulkosvaidžius. Pusiau valstybinė "Maisto" bendrovė kariuomenei įteikė 300 šautuvų. Dar tris kulkosvaidžius ir tris šautuvus kariuomenei įteikė žvalgybininkų repartamentas.

Po to pro Smetoną praėjo kariuomenės ir organizacijų paradas, kuris užtruko apie pusantros valandos.

MAŽAI VALSTIEČIŲ GYDOSI BIRŠTONE

Birštonas.—Gegužės 14 dieną oficialiai tapo atidarytas 84 Birštono sezonas, kas reiškia, kad kurortas jau veikia 84 metai. Atidaryme dalyvavo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vadovybė, vidaus reikalų ministerijos sveikatos ir bendrųjų reikalų direktoriai, Alytaus apskrities viršininkas, karo komendantas ir vietos administracija.

Atidarant kurortą daktaras Matulionis pažymėjo, kad Birštonas visoj Lietuvoj yra vienintėlė vieta reumatizmui gydytis. Reumatizmu Lietuvoj sergančių yra keliasdešimt tūkstančių žmonių, bet mažai kas gali gydytis Birštono kurorte. Reumatizmu daugiausia serga valstiečiai, kurie sudaro 77 nuošimčius visų Lietuvos gyventojų, bet Birštone jie sudaro tik keturis nuošimčius visų besigydančių ligonių.

Kitas pavyzdys, kam tarnauja Birštonas: dabartiniu laiku statoma Kauno apygardos ligonių kasos sanatorija, kurioj bus apie 80 vietų, o statomoj kunigų sanatorijoj bus 40 vietų. Kunigai savo reikalams gavo nemažą pinigų sumą iš valdžios.

PADEGTA PELKĖ GRĘSĖ SUDEGINTI MIŠKĄ IR MIESTĄ

Alytus.—Gegužės 12 dieną Alytuje pradėjo staugti sirenos. Alytiečiai pamatė nuo Dzūkų malūno ir kurorto kaskart didėjantį juodų dūmų debesį ir manė, kad miestui grumoja Palangos miestelio likimas. Iškarto buvo manoma, kad dega Dzūkų malūnas, bet paaiškėjo, kad dega "Dailidės" pelkės.

Jei ne pulko ir miesto ugniagesiai ir žmonių minios, tai gaisras greičiau būtų įsimetęs į aplinkui esantį tankų mišką ir pagaliau į miestą.

Pelkė buvo apaugus sauszolėmis. Ji užima apie 2-3 hektarų plotą. Kas ją padegė, yra įvairių gandų.

IR PEILIS TURI DU GALU

Jeznas.—Gegužės 5 dieną čionai buvo turgus. Tą proga šio miestelio gyventojas Kramukas pasivijo Julinavos kaimo gyventoją Valatkevičių Joną ir peiliu smogė į galvą ir į pečius. Valatkevičiaus brolis Kostas, pamatęs brolį pavojuje, atbėgo į pagelbą, bet užpuolikas ir šį sužalojo peiliu į koją. Tačiau pirmasis Valatkevičius ištraukė iš priešo tą patį peilį ir juo sužalojo kaklą. Jezne panašūs atsitikimai ne naujiena.

IŠKILMINGAI PALAIDOJO PROFESORIŲ PETRĄ LEONĄ

Kaunas. — Gegužės 14 dieną Daugelis Kauno namų ir įstaigų iškėlė gėdulos vėliavas, o apie 4 valandą vakare būriai žmonių rinkosi prie Karo muziejaus atiduoti Petrui Leonui paskutinį patarnavimą. Iš čia gėdulinga eisena nuėjo iki Medicinos fakulteto Anatomikumo, kur sulyg velionies prašymo buvo jo lavonas sudegintas.

Velionis buvo skaitomas dideliu Lietuvos veikėju. Nuo pat jaunystės dienų, dar studentaudamas veikė garsiųjų varpininkų tarpe, tarnavo caristinės Rusijos aukštuose teismuose, buvo išrinktas į caro dūmą, Lietuvai susikūrus buvo teisingumo ministeriu, vėliau profesorium ir dideliu visuomenininku.

Šale advokato darbo, profesorius Leonas Lietuvos liberališkai spaudai parašė nemaža demokratišką idėją ginančių straipsnių. Nors tautininkai dažnai jam reikšdavo neapykantą, bet kartu ir vengdavo jį perdaug persekioti, nes jo žodis buvo skaitomas labai svariu.

Leonas apsirgo teisme, besiginčydamas vienoj byloj. Buvo virš 72 metų amžiaus.

Laidotuvėse dalyvavo nekurie ministeriai.

NERADUSI LAIMĖS NUSINUODIJO

Marijampolė.—Gegužės 4 dieną Marijampolės ligoninėje mirė nusinuodijusi actu marijampolietė Paškevičienė, palikdama vyrą ir du vaikučius. Velionė paliko laišką, kuriame prašo nieko nekaltinti del jos mirties, nes kaltas pats gyvenimas, kuriame jinai neradusi lamės.

RADO UŽMUŠTĄ BATSIUVĮ

Alytus.—Gegužės 4 dieną Alytuje, Suvalkų pusėj, ties žydų kapais esančiame griovy vietiniai gyventojai pastebėjo lavoną. Atvykusi policija iš kišenėje rasto paso išaiškino, kad tai Nedzingės miestelio gyventojas Aleksas Bakšia, apie 45 metų amžiaus, kuris prieš kelerius metus gyveno Alytuje ir vertėsi batsiuvio amatu. Nuo 1935 metų jis išsikėlė gyventi į Nedzingę. Užmuštas kietu daiktu į galvą. Kas jį užmušė, kol kas neišaiškinta.

Velionis nesugyveno su vienu piliečiu, kuris buvo paviliojęs jo žmoną ir jau dveji metai su ja gyvena. Bakšia rengėsi už tai jam atkeršyti ir būk net bandęs išplikinti savo konkurentui akis. Tačiau žmonos meilužis likęs sveikas ir iškėlęs Bakšai bylą, kurioje skundžiamasis buvęs išteisintas.

KLAIPĖDOS POLICININKO KARŠTA MEILĖ

Vienas Klaipėdos policininkas karštai įsimylėjo savo kaimynę ir verste vertė už jo tekėti. Kai mergina atsisakė tekėti, tai jis ją peiliu smarkiai sužeidė.

Klaipėdos prisiekusių teismas šį karštakošį nubaudė dvejais metais kalėjimo. Nubaustasis padavė teisinį skundą Vyriausiam tribunolui, bet ir tas atmetė jo skundą.

Pažymėtina, kad tai ne pirmas Lietuvos policininkas taip žiauriai pasielgęs.

LENKAI SU PEILIAIS LENKINA LIETUVIUS

Vilnius. — Švenčionių valsčiaus viršaitis pastaruoju laiku pasiuntė daugeliui lietuvių raštus, reikalaudamas ištaisyti pavardes. Tokį raštą gavo ir Zadvarininkų kaimo gyventojas Trebutis. Iš jo reikalaujama, kad pasivadintų Trebuk.

Švenčionių miesto gyventojas daktaras Bielinis nesutiko keisti savo pavardės į Bielin, tai vietiniai šovinistai nakties laiku jo iškaboje išskuto galūnę ir padarė Bielin.

NAUJAS DALYBININKAS GRĮŽTA LAIMĖTOJU

Senatorius Claude Pepper sutinkamas savo štabo, kada jis grįžo iš Floridos prie savo pareigų Washingtone po nominacijų į senatą. Jis yra energingas Naujos Dalybos užtarėjas.

K. Kilikevičius

Pirmas Mano Maršrūtas Po Kanados Lietuvių Kolonijas

(Tąsa)

Calgaris, skaitomas Albertos provincijos didmiesčiu, turi apie 85,000 gyventojų. Jis gyventojų skaičium lenktyniuojas su Edmontono miestu. Kaipo miestas, gan gražus, netvankus. Bet skurdo pakanka, kaip ir kituose miestuose. Bedarbius žiemos metu maitina "soup kitchene," arba valdžia davinėja farmeriams po $5.00 į mėnesį, kad jie nupirktų sveikesnius bedarbius ir duotų jiems darbo. Farmeriai tuo naudojasi. Mieste maitinami daugiausia tie, kurie daktarų pripažinti netinkamais darbui. Tikriau pasakius, tai ne maitina, bet laipsniškai ba du marina, nes kada teko įeiti į tą "soup kitcheną," tai pastebėjau, kaip numaitinti ir kaip maitinami mūsų klasės broliai. Daugelio oda vargu apvelka jų kaulus, o mėsos jau buržuazijos išėstos.

Bedarbiai turi savo organizacijas ir tuomet jie ruošėsi kovai už pagerinimą bedarbių būvio. (Kovos jau vyko ir dar nebaigtos, daug areštų buvę).

Nuodugniau Calgarį pažinti laikas ir tuo laiku nepalankios gamtos sąlygos neleido, turėjau vykdyti tolimesnius planus—vykti į Albertos provinicijos sostinę Edmontoną.

Kelionė į Edmonton, Alta.

Kovo 30 d., dar žiaurios žiemos vėjui siaučiant, aš lydimas drg. P. Gavėno, vėliau sutiktų Kazokų ir Calgariečio drg. J. Čepeliausko, Calgario stotyje laukiame traukinio. Draugai Kazokai ruošėsi važiuoti namo—Lethbridgin, o aš skirtingon pusėn—Edmontonan. Bet žinodamas, kad drg. Kazokai turi gelžkelio tikietą (pasą) vykimui ligi Edmontono, aš juos prikalbinėju važiuoti kartu. Pagaliau sutinka ir atėjus traukiniui visi sėdom vienan vagonan kelionei į Edmontoną.

Belaukiant traukinio Calgario stotyje netikėtai susipažįstame su tūlu J. Kundrota. Jis irgi vyksta link Edmontono. Reiškia mūsų kompanija susideda iš keturių lietuvių. Su liekančiais draugais, P. Gavėnu ir J. Čepeliausku, pasispaudę dešines, išsiskiriame.

Traukinyj į Edmontoną mes trys su drg. Kazokais užimame du suolu bendrai. J. Kundrota atsisėda kitame vagone. Vėliau jis ateina pas mus su "naujienomis." Pirmiausia atsirekomenduoja torontiečiu, dirbusiu General Motors Kompanijoje, kur metęs darbą, nes jam neužsimoką ten dirbti, "kadangi tik $1,-200 atlieką nuo pragyvenimo į metus." Vykstąs "pelningesnin pragyveniman," ant farmų, kur, būk, jau farmą užpirkęs per savo brolį, kuris gyvenąs, rodos, apie 140 milių nuo Edmontono. Už farmą "įmokėjęs" $2,700, kurioje "kiti dirbs, o jis tik prižiūrės." Aš bandau kritikuoti, už "pametimą" gero darbo. Bet, kur tau, jis ir klausyti nenori.

Apie mus jis neklausia, o mes nesigiriame, kas toki esame.

Mes su draugu Kazoku pradedame klausinėti apie gyvenimą Toronte ir apie organizacijas, kaip jos ten gyvuoja. Jis pradėda: "Toronte yra daug organizacijų, bet nevisom biznis sekasi. Sūnų ir Dukterų draugijoje jau likę tik keliolika narių ir tie sulindę po kunigo skvernu. S.L.A. kuopa stovi geriausia. Ji turi kelis šimtus narių. Ten yra laikraštis, bet jam biznis nesiseka. Guoba kiekvienais metais maino naują karą. Dabar važinėjo po S.A.V., bet nepasisekė. Jį siuntęs komitetas turėjo dar $10 primokėti, nes jo sukeltos aukos nepadengė jo pravažinėjimo išlaidų." Aš pastebiu, kad Guoba, rodos, ir karo vairuoti nemoka. Jis greitai užkerta: "Turi šoferį!" Aš klausiu: Iš ko jus tai žinote? "Nugi aš ten buvau ir pats mačiau,"—drąsiai atkerta.

Apie laikraštį pripasakojo kvailiausių nesąmonių, būk, redaktoriai karais važinėja ir laikraštis tuoj atsidurs Užemeckio kišeniuje ir kt.

Traukiniui skubiai bėgant per sniegu dengtus ūkininkų laukus, mes su drg. Kazoku dar vis semiame "žinias" iš savo sankeleivio. Pagaliau beliko tik valanda kelionės iki Edmontono, tai aš imu balsą ir pasakau, ką aš žinau apie minėtas organizacijas ir laikraščius ir nurodau, iš kur aš žinau.

Neužgaunant jo išaiškinu, kad tai priešų skleidžiami gandai ir patariu jais nesivaduoti, kad ir kitur nesusikompromituotum tokius melus skleisdamas. Jis (J. Kundrota) tyli, vėliau pasikelia ir nueina į kitą vagoną. Aš pilnai tikėjau, kad jis įsitikino ir daugiau taip save kompromituojančiai nemeluos. Svarbiausia, kad jam išaiškinau ant kiek galint draugiškiau, neužgaunant jo garbės, o tik pasmerkiau tuos, kurie taip melagingai jį informavo.

Bet koks mano buvo nustebimas, kuomet draugai edmontoniečiai atėję į savo susirinkimus iškėlė, kad tas pats J. Kundrota pulruimyj vėl skleidžia panašius melus, tik jau su pagražinimais, būk, ir jo brolis dirbąs prie Liaudies Balso ir jis fraką dėvįs ir karu važinėjąs. O mums važiuojant aiškino, kad jo brolis dirba General Motors Co. ir jokioje organizacijoje nepriklauso ir net su lietuviais nedraugauja.

(Bus daugiau)

MUŠIUOSE APIE SHANTUNG

Chinų kareiviai apkasuose pakrašty Geltonos upės, Stanhungo provincijoj. Šitoj apylinkėj chinai ir japonai mušėsi per kelias sąvaitės. Manoma, kad čia japonams neduos ramybės kol jie bus išvaryti.

SUIMTI BRAZILIJOS REV. SUOKALBY

Integralistai, nariai žaliamarškinių fašistų grupių, kurie mėgino užmušti prezidentą Vargas ir paimti valdžią į savo rankas. Čia jie matomi po policijos priežiūra, prieš tardymus.

Kraštas, Kur Pro Ledus Veržias Verdantis Vanduo

Ir pradžios mokyklos mokiniai žino Islandijos vardą. Šioji sala guli Atlanto vandenyne tarp Norvegijos ir Grenlandijos ir todel yra pakeliui visiems šiaurės vėjams. Islandija yra didelių priešingumų—ugnies ir ledo žemė. Ten yra ugniakalnių, pav., Hekla, kuris pelenais kartais nubarsto net šios salos sostinę Reikiaviką. Bet toj saloj yra ir didžiausi šliaužiantieji glečeriai. Vienas iš jų yra Vatnajekulu, kuris yra salos pietvakariuose, kaip milžiniškas šalto oro baseinas. Iš pietų plaukia drėgnas, šaltas Golfo srovės oras. Vatnajekulas atšaldo tą šiltąjį ir drėgnąjį orą, nuo ko kyla ciklonai, kurie pakelia ir Baltijos pakrantes.

Škandinavijos meteorologai mano, kad Vatnajekulas daro didelę įtaką ir mūsų orui. Vasaros metu ten dažnai siaučia pūgos, o žiemos vidury—lyja kaip atogražose. Šaltieji šiaurės orai ten kovoja nepabaigiamą kovą su šiltaisiais pietų orais. Tų kovų rezultatus, gal būt, ir dabar mes jaučiame staigių ir nemalonių oro permainų rezultatu.

Bet Islandijoje yra ir kai kas kita, kuo šioji sala jau senai pažįstama visame pasaulyj. Tai yra šiltosios versmės—geizeriai, kurie šauna į padanges verdančio vandens stulpus. Tikrumoje tik vienas toks šaltinis Islandijoje tevadinamas geizeriu. Bet paskui tas vardas prigijo ir kitiems karštiems šuliniams. Didysis geizeris pastaruosius 25 metus buvo "sausas." Islandiečiai del to buvo nuliūdę. Jie gėdinosi svetimšalių turistų, kurie važiavo pasižiūrėti, kaip purškuojasi jų geizeriai, išmesdami į viršų vandens stulpus.

Bet pereitą vasarą visoje Islandijoje pasklydo linksma žinia: didysis geizeris nubudo, jis pradėjo vėl veikti. Visai netikėtai jis išmetė į 50 metrų aukštumą milžinišką vandens masę. Vėl Islandija atgavo savo pasididžiavimą, nes jį turi galingiausį geizerį pasaulyje. Geizerių yra Naujoje Zelandijoje bei Amerikoje, bet jie neišmeta tiek aukštai į orą vandens. Šie verdantieji šaltiniai Islandijai davė daug vardų. Net sostinės pavadinimas kilęs nuo jų. Tai buvo anais senais laikais, kai Ingolfuras Arnarsonas, vienas iš pirmųjų Islandijos gyventojų, pasistatė namus netoli šiltųjų versmių ir pavadino jį Reikiaviku—"dūmų įlanka." Vadinasi jau prieš 1000 metų virė ir burbuliavo šiltieji šaltiniai, užpildydami pakrantes ir dauburius savo karštu vandeniu ir tvaiku. Vėliau, apie 1200 metų, juos mini Sakso Gramaticus ir pasakoja, kad jų vanduo viską paverčiąs į akmenį. Iš tikrųjų ir dabar nuo jų vandens viskas apsikloja akmenine pluta. Viduržemių laikais apie geizerius pasakojo visokių pasakų. Pav., kad juose plaukioją nepaprasti raudoni paukščiai, kurie nesirodo žmonėms. Jie tuoj pasineria į verdantį vandenį, vos tik koks žmokus prisiartina. Didysis geizeris pradėjo švirkšti po žemės drebėjimo 1630 metais. Ir visi kiti geizeriai, kaip pastebėta, turi daug bendro su ugniakalnių veikimu ir žemės drebėjimais. Kai kurie geizeriai meta į viršų vandenį, bet kai kurie tik verda be pertraukos, kaip milžiniški katilai. Arti gyveną kaimiečiai šiuose gamtos katiluose verda sau valgį ir labai dažnas dalykas, kad turistai ten išsiverda kiaušinių.

Netoli didžiojo geizerio yra visa eilė mažesnių verdančių versmių ir todel toji vieta Islandijoj yra įžymiausia. Didysis geizeris yra akmenų krūvoje, kurios diametras 15 metrų. Šios akmenų krūvos vidury yra dvejų metrų platumo kiaurymė, pro kurią į padanges lekia vanduo. Išpukšto vandens temperatūra 80 laipsnių Celsijaus karščio, bet giliau truputį—120 laipsnių Celsijaus. Visi šie verdantieji šaltiniai turi keistą ypatybę: jie nekenčia, kai kas nors į juos ką nors įmeta. Viską tuojaus išspiauna lauk. Ypatingai geizeriai pyksta, kai jiems į nasrus įmeta muilo gabalą.

Turistai, kurie iš Reikiaviko aplanko geizerius, visuomet su savim nešasi po gerą nešmenę muilo. Didžiajam geizeriui reikalinga maždaug 20 klg. muilo, kad jis pradėtų pykti ir spiaudyti į padanges karštą vandenį. Po kelių minučių, kai muilas įmestas ir karštame vandenyje ištirpęs, geizerio požemiuose pasigirsta duslus dundėjimas. Atrodo, kad tolumoje perkūnas griaudžia. Tas dundėjimas darosi vis baisesnis ir tam, kas jį girdi pirmą kartą, pasidaro baisu. Geizeris pradeda virti, burbuliuoti, išeina iš krantų kaip milžiniškas katilas ir baltos vandens srovės virsta į klintis. Staiga viskas aprimsta, bet ir vėl prasideda iš naujo, tik dar smarkesnės vandens srovės kyla į viršų, pasiekdamos 15—20 metrų aukštį. Dundėjimas po žemėmis pasirodo dar stipresnis, lyg perkūnas būtų čia pat ir tada sulaukiama didžioji akimirka—nepaprastu kurtinančiu dundėjimu į orą iššauna galingas vandens stulpas, krinta atgal, sulūžta ir apipurkščia visą apylinkę. Bet dar negalas. Geizerio burna dar nebaigė išspiauti muilo. Vanduo kas kart kyla vis aukščiau ir pasiekia net 50 metrų aukštį. Pagaliau viskas aprimsta—geizeris savo burną išvalė. Vėl vanduo jame švarus ir skaidrus, tik verda ir kunkuliuoja.

Islandiečiai karštųjų versmių vandenį naudoja ne tik valgiui virti, bet ir artimesniems namams apšildyti. Vienoje gimnastikos mokykloje, kuri pastatyta netoli versmių, mokiniai visą žiemą plaukioja didžiajame baseine, per kurį teka karštasis vanduo. Pereitą rudenį islandiečiai pradėjo geizerio vandeniu šildyti ir savo sostinę. Kodel gi leisti karštajam vandeniui nubėgti grioviais? Jį galima požeminiais vamzdžiais nuvesti į miestą, leisti jam tekėti per kiekvieną namą ir šildyti kambarius. Islandijoje miškų nėra, tik kur-nekur auga nedideli beržinėliai. Malkos brangios. Nepigios ir anglys. Užtat karšto vandens geizeriai duoda dovanai šilimos, kiek tik nori. Juo galima apšildyti miestus ir dideles oranžerejas. Ten oranžerejose visą žiemą auga ir bręsta pietų vaisiai ir gėlės. Žodis Islandija reiškia "ledų žemė," bet pro ledus ir sniegą veržiasi iš žemės gelmių ugnis ir karštas vanduo. Šie du didieji priešingumai jaučiami ir pačioj tautoj: islandietis jau nuo senų laikų buvo išdidus ir pajėgus. Jame tarytum jungiasi ledai su ugnimi. Iš Islandijos kilo visų galingiausi vikingai, kurie, tikriausia, pasiekė ir mūsų kraštą.—L. Žinios.

IŠ JAUNIMO CHORO VEIKIMO

MONTREAL. — Pavasaris — tai gamtos atgijimas, didžiausias sujudimas visų gamtos tvarinių, bet man tai buvo susnudimo laikotarpis. Senai jau berašiau apie chorą. Tai nors dabar noriu garbingai užbaigti savo kartu ir choro sezoną.

Daug kas pas mus įvyko. Paskutiniuoju laiku labai daug kur buvom kviesti pildyti programas. Mums pasisekė neblogai, nors, mokytojo žodžiais tariant, "Galėjo būt geriau!"

Nesenai turėjom valdybos posėdį. Tai buvo gan įdomus—nes jau baigiam savo sezoną, todel nutiesėm veikimo planus. Nutarėm baigti pamokas apie birželio vidurį ir padaryti dviejų mėnesių pertrauką, kad vėl visi choristai truputį pailsėtų ir su naujom jėgom pradėtų dirbti.

Valdyba įsipareigavo neimti "holeidžių" ir per vasarą daryti paruošiamuosius darbus.

25 gegužės įvyko narių susirinkimas. Nors buvo neskaitlingas, bet nutarė gan gražių dalykų. Parėmė valdybos nutarimą, kad baigti apie birželio vidurį. Priėmė keletą raportų, būtent parengimų komisijos iš atsibuvusios choro vakarienės ir finansų raštininko.

Drg. A. Matjukas perskaitė gautą laišką iš L. M. S-gos, kuriame praneša, apie konferenciją ir kviečia išrinkti delegatą. Bet choras apsvarstęs esamą padėtį, kad del silpnai stovinčio iždo negali siųsti delegato, tai nutarė pasiųsti $5.00 pasveikinimą ir raštišką raportą.

Antras laiškas buvo nuo "Voice," siulant paimti kopijas del platinimo. Jis vienbalsiai buvo priimtas.

Nutarta jei bus galima vasarą choro vardu suruošti pikniką, ir dar daugiau gražių ir sveikų dalykų užsibrėžė draugai ir draugės padaryti.

* * * * *

27 gegužės, posančaliečių svetainėj įvyko Jaunimo Choro vakarienė. Nors oras buvo šiltas ir jau nelabai malonu sėdėti salėje, bet vistiek gražus būrelis draugių ir draugų mūsų choro simpatikų buvo susirinkę.

Kiek iš atskirų asmenų teko sužinoti, tai visi buvę patenkinti. Galima spręsti iš to, kad drg. Br. Petroniui atsikreipus paramos, mūsų chorui suplaukė $50.-45. Tai liks ir mums pelno pusė. O jo mums labai reikėjo, nes iždas sirgo džiova.

Dabar jau subalansavom, ir dar truputį liko pradžiai kitam sezonui.

Choro vardu reiškiu širdingą padėką visiems atsilankiusiems už paramą. Taip pat dėkoju ir 137 kp. parengimų komisijai, kuri padėjo drg. Doveikienei suruošti vakarienę ir visiems draugams ir draugėms, kurie prisidėjote darbu.

Julius K.

Sudburio Lietuviai Turėjo Svarbų Mitingą Lietuvos Liaudies Gynimo Reikalu

SUDBURY, Ont.—Gegužės 15 dieną vietinio Lietuvos Liaudies Gynimo Komiteto pastangomis buvo sušauktas Sudburio lietuvių susirinkimas Lietuvos liaudies ir jos demokratijos ir bendrai Lietuvos krašto nepriklausomybės gynimui.

Susirinkiman vietinis Lietuvos Liaudies Gynimo Komitetas turėjo pasikvietęs gerą kalbėtoją drg. K. Kilikevičių, kuris tuo laiku lankėsi organizaciniais reikalais po Kanados lietuvių apgyventas kolonijas.

Kalbėtojas labai plačiai apibudino Lietuvos liaudies praeitį ir jos kovas, kovojant dar prieš caro priespaudą, reikalaujant Lietuvai nepriklausomybės. Taip pat nurodė dabartinius Lietuvos liaudies pavergėjus, Lietuvos krašto nepriklausomybės pardavikus ir bendrai visus Lietuvos krašto priešus.

Kalbėtojui baigus kalbą Lietuvos klausimu, ir padarius trumpą pertrauką, per kurią susirinkimo vedėjas atsišaukė į publiką aukų Lietuvos liaudies ir jos nepriklausomybės apgynimui ir susirinkimo išlaidoms, draugai ir draugės, įvertindami šį svarbų reikalą, vietoje suaukavo viso $23.00.

Pasibaigus rinkliavai, drg. K. Kilikevičius kalbėjo apie Ispanijos ir Kinijos liaudis, kurios dabartiniu laiku kariauja su savo priešais užpuolikais, kurie yra pasiryžę užkariauti ginklu silpnesnes valstybes ir įsteigti jose fašizmą.

Po šios prakalbos kalbėtojui buvo duota keletas klausimų, į kuriuos aiškiai atsakinėjo.

Suirinkimui pasibaigus, Sudburio Lietuvių Lietuvos Liaudies Gynimo Komitetas nutarė parinkti ant blankų daugiaus aukų virš minėtam tikslui. Dėku komiteto pasidarbavimui, dar buvo surinkta ant blankų $15.51. Tad viso aukų surinkta yra $38.51. Iš tos sumos $4.00 apmokėta salei už susirinkimą, o likusieji $34.51 yra pasiųsti Kanados Lietuvių Komitetui Lietuvos Liaudžiai Ginti, kuris persiųs į Lietuvą.

Šiam svarbiam tikslui aukavo sekami draugai-ės: Po $2.00: J. Striška, J. Braždžius, S. Siurvyla, Glass, P. Mechall; John Aršauskas $1.50; Garšva $1.01; po $1.00: Ch. Shaltenis, J. Savanoris, M. Stukienė, F. Jenčys, P. Juška, L. Vėta, C. Matelis, P. Piskarskis, Dagys, S. Rakštys, P. Leika, J. Jaunuolis, J. Savickas, J. Siriūnas, K. Julin, S. Sklakaitis, Ch. Garbuz; po 50 centų: K. Svetys, Gluosnis, W. Stanaitis, S. Mindel, J. Ceplis, P. Simeth, P. Glas; po 25 centus: T. Kazekevičius, J. Vaitaška, X. X., Pakropis, Dzukas, J. Muntvill, J. Indreli, W. Kunčys, A. Iecks, T. Imbras, P. Jaškauskas, W. Uotus, A. Moris, M. Bitinas, A. Mainieris, J. Links, J. Brazin, J. Houchauski, G. Senis, K. Sudburietis, K. Basis, B. Braun.

Visiems aukuotojams ir aukuotojoms Sudburio Lietuvių Lietuvos Liaudies Gynimo Komitetas reiškia padėkos žodį.

L. L. G. Komitetas

TIMMINS, Ont. — Kadangi lentpiuvės nenori pakelti darbininkams algas iki 40 centų į valandą, trijų lenpiuvių darbininkai išėjo į streiką. 200 nuolatos stovi ant pikieto linijos.

TORONTO LENKŲ DARBININKŲ ŠOKIKĖS LAIKE PAMINĖJIMO LENKIJOS KONSTITUCIJOS PRIĖMIMO

Trupiniai

MONTREAL, QUE.

Nevykusi Operacija

Mūsų organizacijų gera darbuotoja draugė E. Blažienė po nevykusios apendicito operacijos dar vis namo nesugrįžta.

Antrą sykį daryta operacija pavyko ir draugė jau senokai būtų mūsų tarpe; jei ne žiopla slaugė, kuri po operacijos, kad išjudinus kraujo cirkuliaciją, ant kojų uždėjus karšto vandens guminį maišeli užmiršo. Nušutino kojas, ir del šios priežasties jau kelinta sąvaitė turi ligoninėj gulėti, nes žaizda didelė.

Linkėtina draugei E. Blažienei kuogreičiausia pasveikti ir vėl sugrįžti į mūsų eiles.

"Užmiršti" Draugai

Drg. D. Skardžius jau kelinti metai serga ir randasi St. Agathe (apie 80 mylių nuo Montrealo). Drg. Adamonis buvo sugrįžęs, bet kaipo ne pilnai pasveikęs ir vėl buvo priverstas išvykti. Šie draugai aldiečiai ir sveiki būdami buvo geri remėjai.

Kadangi jie tolokai išvežti gydyti, tad mažai kas juos atlanko, išskyrus savanorius. Reikalinga, kad mūsų organizacijų valdybos tuo susirūpintų ir paskirtų lankytojus apmokant kelionės išlaidas. Materialė ir moralė parama ligoniams taipgi reikalinga.

Draugai amžiumi dar ne seni, tai tikimės, kad jie pasveiks ir vėl sugrįš pas savo šeimas ir organizacijas.

Apvogė Draugą J. Braknį

Gegužės 29 d. 4 val. ryto išplėšė drg. J. Braknio krautuvėię. Susikrauta: cigaretai, tabakas, saldainiai ir pinigai. Viso virš $50.00 vertės.

Šiame bedarbės laike blogos valios žmonių vis daugiau atsiranda.

Šis plėšimas atliktas Braknio įstaigą gerai žinančio. Plėšikai nesusekti. Gaila gero draugo, kad jam iš menkutės apyvartos darant pragyvenimą iš eilės įvykdytas jau trečias apiplėšimas.

A. Eglaitis

Iš Bendro Sąryšio Pikniko Įspūdžiai

MONTREAL. — Visos stambiosios Montrealo draugijos susitarė bendrai rengti šio sezono parengimus, kuriuose prie saulės spindulių linksmai praleis laiką ir pasikaitins.

Pirmas toks bendras piknikas įvyko gegužės 29 dieną. Tai buvo vasaros sezono atidarymas. Diena pasitaikė gana saulėta. Taip beviliojant pavasario gamtos grožybėms, dauguma Montrealo lietuvių traukė į pikniko vietą, kur turėjo progos susitikti su savo broliais ir sesutėmis. Važiavo iš visų kraštų taip, kad apie ketvirtą valandą po pietų visa pikniko vieta margavo žmonėmis, o pakrūmiai buvo apstatyti mašinomis. Esant gražiai gamtai, gražiai žaliuojant medžiams ir pievoms, kiekvienam po sunkių sąvaitės darbų buvo tikrai malonus atsikvėpimas, ypatingai turintiems po ranka savo patieką, o nekuriems butelį rudžio.

Taip besilinksminant, pasigirdo pikniko komisijos nario B. Juraičio skardus balsas, raginantis rinktis į vieną vietą, nes turįs naujieną. Visi norėdami išgirsti tą naujieną susirinko į vieną grupę. Tada kvietėjas perstatė, kad piknike randasi daugumui žinomas Amerikos lietuvių veikėjas draugas D. M. Šolomskas. Perstatytas svečias pasveikino pikniko dalyvius, kaipo pavyzdingus bendram veikimui pritarėjus, palietė organizacijų svarbą, skatindamas prie jų priklausyti, ir apibudino Lietuvai gręsiantį pavojų. Publikai svečio kalba labai patiko.

Išklausę draugo Šolomsko prakalbos, nekurie skubėjo į savo senąsias vietas, o kiti apgulė barus, kad pasistiprinus šalta koše ir minkštaisiais gėrimais. Barų buvo net trys—visi papuošti užrašais "remkite bendrą sąrašą."

Saulutei slenkant žemyn, pradėjo ir žmonės skirstytis, bet labai nenoromis, nes kiekvienas žinojo, kad grįžta prie rytmetinio sunkaus darbo. Tačiau linksmai praleistu liuoslaikiu kiekvieno veide matėsi pasitenkinimas. Ypatingai daugumas buvo pasitenkinę del to, kad tarp Montrealo lietuvių jau nyksta tie rubežiai, kurie prieš kelis metus buvo tveriami. Visi matė, kad šis piknikas vaizdavo pavyzdingą dalyką ir nepaprastą Montrealo lietuvių istorinį momentą, kuriame visi linksta broliškai gyventi. Kiekvienas linki, kad toks bendras veikimas pasiliktų ir ateičiai.

Šale gražaus broliško veikimo ir pasilinksminimo vaizdo, montrealiečiai turėjo progos prisižiūrėti ir į ardytojų veikimą, kurie tame piknike parodė savo atskalūniškumą. Tai vadinama Vilniui vaduoti sąjunga, susidedanti iš apie tuzino suaugusių ir vaikų, sulindusi į netoliese esančią būdelę laižė košelę ir žiūrėjo, kaip Montrealo lietuviai žaidžia ir linksminasi. Mat ši Smetonos agentų grupė nepajėgia vystyti judėjimo, o iš palinkimo svarbiausiu tikslu skaito bendro darbo griovimą ir visur tyko, kad ką nors užgrobti, tai ir čia atlindo tikėdamiesi ką nors pešti. Bet vargšai nieko nepešė ir nepeš, tik save persistatė pajuokai. Šiuo pasielgimu ir daugeliu pirmesnių pasielgimų, jie pasirodė, kad jiems ne vieta Montrealo lietuvių tarpe, o didžiūlės organizacijos moka vieningai darbą dirbti ir draugiškai gyventi be jų.

Karvelis

Besilinksmindami Nepamiršo Ispanijos Kovotojų

WESTON, Ont.—Praeitą šeštadienį nuvažiuoju į Westoną pas draugus Krisiūnus ir randu visus kolektyviškai besiruošiant prie pasilinksminimo: vyrai neša iš kaimynų stalus, kedes, o moterys juos puošia gėlėmis ir valgiais. Nueinu pas draugę Dudonienę ir tenai gaunu tuos pačius įspūdžius. Matyt, kad rūpestingai darbuotasi, nes jau prigaminta įvairių "sendvičių" ir piragaičių. Užklausus kuri tiek daug galėjo paaukuoti, pasirodė, kad tai darbas jaunosios Masienės ir Dudonienės, už ką joms priklauso pagarba.

Visus pagamintus valgius nusinešame pas draugus Krisiūnus, tenai jau renkasi svečiai. Apie 9 valandą stalai jau apsėdami westoniečiais ir torontiečiais. Prasideda lietuviškos dainos, o lauke šokiai. Tuo laiku prie rengėjų priėjo V. Medikis, pasiūlydamas neužmiršti Ispanijos kovotojų. Rengėjai tą klausimą greitai išsprendė ir draugui Medikiui, buvusiam Didžiojo karo veteranu, pasiūlė atsikreipti į svečius. Jis buvęs karo lauke ir puikiai suprantąs kareivių padėtį, pasiėmė lėkštę ir atsikreipė į svečius. Tokiu būdu surinko $2.24.

Už gražaus parengimo suruošimą ir įvertinimą Ispanijos kovotojų garbė priklauso visiems westoniečiams.

Mary

Brangių Kailiukų Išdirbėjai Rengiasi Eiti į Streiką

MONTREAL.—Aną dieną užeinu į C.I.O. unijos raštinę, kur radau brangiųjų kailelių išdirbystės darbininkus bediskusuojant su unija, kaip geriau suorganizuoti tos išdirbystės darbininkus ir juos išvedus į streiką už geresnį atlyginimą ir žmoniškesnes darbo sąlygas.

Plačiau pasiteiravus apie brangiųjų kailelių išdirbystę, sužinojau, kad Montreale randasi tos pramonės keturios dirbtuvės, kuriose sezono laiku dirba apie 12 šimtų duonpelnių. Visi dirba už labai žemą atlyginimą, o unija deda pastangas darbininkus suorganizuoti ir išvesti į streiką. Organizatoriaus pareiškimu, tos išdirbystės Montreale didžiausia dirbtuvė, tai Ohlanders kompanijos dirbtuvė. Joje dirba apie 400 darbininkų, o kitose po mažiau.

Šios dirbtuvės darbininkas pasakojo, kad darbas vidutinis, nei sunkus, nei lengvas, bet prie dažymo randasi daug chemiškų dulkių ir labai nemalonus kvapas. Algos pusėtinai žemos: suaugusieji vyrai gauna apie 25 centus į valandą, jaunos merginos nuo 16 iki 22 centų, o jauni vaikinai nuo 19 iki 22 centų. Darbininkai laike sezono turi dirbti po 60—80 valandų į sąvaitę. Tačiau tos dirbtuvės direktorius gegužės 24 dieną susišaukė ir paskelbė nesenai pakeptą Duplesio įstatymą. Sulyg to įstatymo nurodoma, kad darbininkai gali dirbti tiktai po 48 valandas per sąvaitę ir minimum alga turi būti 26 centai į valandą, o už viršlaikį pusė algos daugiau.

Bet toliau tas pats direktorius nurodė, kad miestas leidžia dirbti vyrams iki 72 valandų per sąvaitę, o moterims iki 60 valandų, tad tas įstatymas jų nepaliečia. Darbininkai tokiu pranešimu nė kiek nenusidžiaugė, vien tik bosai paplojo ir taip viskas pasibaigė.

Rep.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Torontiečių Domei

Penktadienį, tai yra birželio 3 dieną, 8 val. vakare, lietuvių svetainėj, 6 Denison, ALDLD 162 kuopa rengia prakalbas. Kalbės nacionalis organizatorius K. Kilikevičius. Nušvies literatūros draugijos reikšmę, jos svarbius uždavinius ir nudirbtus švietimo ir kultūros darbus.

Kviečiame draugijos narius ir simpatikus atsilankyti.

Kuopos Valdyba

Montreal, Que.

Montrealo ir Visos Apylinkės Lietuvių Domei

Ateinantį sekmadienį, birželio 5 dieną, Tetervil parke įvyks antras visų organizacijų **bendras Piknikas.**

Tad prašome visus atsilankyti ir padaryti daug skaitlingesnį **pikniką.** Nuvažiavimui imkite ant Frontenac St. Hochelaga strytkarį, numerį 84, kuris nuveš į parką.

Bendrų Parengimų Komisija

Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad ALDLD 137 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 3 d. (penktadienį), 8 val. vak., 01234 Charlevoix St.

Prašome visus atsilankyti, nes yra visa eilė reikalų aptarti, o kurie dar negavote knygos, tai gausite. Neužmirškite, kad ir duoklės laikas apsimokėti.

Kuopos Valdyba

CRescent 4334

DR. DORA GORDON

DANTISTĖ

Kalba lietuviškai

5136 Park Ave., Montreal, Que.

VALANDOS:

10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet ir 7—9 val. vak.

Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulyg susitarimo

Tel. PL. 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS

Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26

MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Tel.: HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.

1107 St. Denis St., Montreal

Netoli Dorchester St.

Tel. KI. 2232 Gyv. ME. 4209

Dr. Ralph Weinstein

Kalba lietuviškai

Oficialus Sunų ir Dukterų K. L. S. P. D. daktaras

Valandos: 2—4 val. po piet ir 7—9 val. vak. ir sulig susitarimo

455 Sadina Ave. Kam. 205, Toronto

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas

Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo

4539 Park Ave. Montreal, Que.

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 1-ma kuopa rengia pirmąjį didelį įdomų ir gražų

PIKNIKĄ

Westone, Prie Drg. Masio Farmos

BIRŽELIO 5 DIENĄ

(Sekmadienį)

Grieš Gera Muzika

Trokai veš nuo Gore Vale nuo 1-mos val. po piet.

P.S. Jei lis, piknikas bus nukeltas į kitą sekmadienį.

Reng. Komisija

National Travel Bureau

J. A. PAPESH — Savininkai — J. K. KENEDY

Komisijonierius Oficialis vertėjas

296 Queen St. W. Telefonas EL. 8636 Toronto, Ont.

Atstovaujame visas garlaivių kompanijas

1. Galime atgabenti į Kanadą jūsų moterį ir vaikus. Laivakortes duodame už pinigus ir ant kredito.
2. Pasiunčiame pinigus Lietuvon ir į visas pasaulio šalis ir išmokame daug aukštesniu kursu, negu kitos agentūros. Pinigų persiuntimas per radio brangiau kainuoja tik 25 centus. Jei jūs per mus pasiųsite 10 kartų, tai vienuoliktu kartu jums patarnausime veltui.
3. Per trumpą laiką mes išimsime jums Kanados pilietybės popierius ir jums kainuos tiktai $8.00. Jūsų žmonai tiktai $3.00.
4. Mes perkalbame teisme, immigracijos ir konsulatų įstaigose. Mes išversime visus jūsų dokumentus į anglų kalbą.
5. Mūsų ilga praktika jums garantuoja greitą, paveikiantį ir teisingą patarnavimą. Mūsų obalsis—didelė apyvarta su mažu pelnu. Rašykite mums sava kalba.

LA 4325 Gyv. HA 7855

S. DERGEL

Vyriškų Drabužių Siuvėjas

Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane

4355 St. Lawrence, Str.

Montreal

Advokatas ir Notaras

M. W. Kellermann

371 Bay St., Toronto 2, Ontario

Ofiso Telefonas: WA 5900

Rezidencijos: ME 1425

(Kalba ir vokiškai)

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

VLADAS MUCINSKAS,

Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas vadovaus ekskursiją iš New Yorko į pat Klaipėdą!

RENGIA EKSKURSIJĄ

Į LIETUVĄ

Š. M. LIEPOS—JULY 1 DIENĄ

Išplauks iš New Yorko

MOTORLAIVIU "GRIPSHOLM"

Į KLAIPĖDĄ

Per Gothenburgą—Stockholmą

Iš Stockholmo laivu s. s. "Marieholm"

Užgirta Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje

Nuolatinis susisiekimas tarp New Yorko ir Klaipėdos, per Gothenburgą, Švediją. Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais.

Kreipkitės į autorizuotą laivakorčių agentą arba

SWEDISH AMERICAN LINE

1410 STANLEY St., MONTREAL, QUE., CANADA

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB. CO.

P.O. Box 54, Danville, Ill., USA

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per

DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Heifetz, menedžeris

Lit. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla